

Organizačný poriadok súťaže

Súťaž v prednese poézie a prózy v rómskom jazyku
„*Naša rómčina – Amari romaňi čhib*“

Tento Organizačný poriadok je vypracovaný v súlade so smernicou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 23/2017 o súťažiach.

I.

Základné ustanovenia

Vyhlasovateľ súťaže:	Kultúrne združenie občanov rómskej národnosti košického kraja, n. o.
Organizátor súťaže:	Súkromná pedagogická a sociálna akadémia, Požiarnická č. 1, 040 01 Košice
Gestor súťaže:	Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 831 03 Bratislava

II.

Charakteristika súťaže a jej poslanie

1. Súťaž v prednese poézie a prózy v rómskom jazyku („Súťaž“) je dobrovoľná.
2. Súťaž je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov v základných školách („ZŠ“) a stredných školách („SŠ“).
3. Súťaž je určená žiakom základných škôl, žiakom stredných odborných škôl, žiakom gymnázií a žiakom konzervatórií.
4. Súťaž je jednou z foriem dobrovoľnej záujmovej činnosti žiakov, ktorá zvyšuje motiváciu žiakov súťažiť, prezentovať svoj talent a spoznávať krásu rómskeho jazyka a rómskej literatúry.
5. Obsahová náplň jednotlivých kategórií vychádza z cieľov súťaže, ako aj z platných pedagogických dokumentov pre vyučovací predmet rómsky jazyk a literatúra a je záväzná.
6. Príprava žiakov na súťaž sa realizuje pod vedením pedagógov v rámci vyučovacieho procesu a aj v čase mimo vyučovacieho procesu.
7. Súčasťou súťaže je aj systematická príprava na všetkých úrovniach formou prednášok, seminárov, sústrezení, tréningov, riadenej odbornej a umeleckej činnosti pod vedením skúsených pedagógov a ďalších odborníkov.
8. Činnosť pedagógov spojená so súťažou, prípravou žiakov na súťaž, členstvom v odborných komisiách sa posudzuje ako pedagogická činnosť súvisiaca s priamou výchovno-vzdelávacou činnosťou.
9. Pri hodnotení pedagógov sa odporúča zohľadňovať ich prácu pri príprave žiakov na súťaž, aktívnu účasť na organizovaní súťaže a za túto prácu ich primerane morálne a finančne oceniť.
10. Školy a ich zriaďovatelia podporujú zapojenie žiakov do súťaže a účasť pedagógov na odborných seminároch a podujatiach súvisiacich s prípravou žiakov na súťaž.
11. Poslaním Súťaže je najmä:
  - a) vyhľadávať a podporovať talentovaných žiakov,
  - b) rozvíjať talenty žiakov a pomáhať im pri prezentácii ich schopností;
  - c) rozvíjať kultivovaný prejav žiakov ako prostriedok k presadeniu seba samého;

- d) rozvíjať sebavedomie žiakov pri vystupovaní na verejnosti;
- e) rozvíjať tvorivo odbornou-teoretické vedomosti a schopnosti žiakov;
- f) vzbudzovať záujem žiakov spoznávať krásu rómskeho jazyka a rómskej literatúry;
- g) vytvárať a pestovať kladný vzťah žiakov k rómskemu jazyku a k slovesnému umeleckému dielu;
- h) rozvíjať emocionálne a estetické cítenie a vnímanie žiakov.

III.

Štruktúra súťaže, počet kôl, počet a charakteristika kategórií

1. Súťaž sa realizuje pravidelne každý školský rok a riadi ju organizátor.
2. Súťaž je umelecká súťaž kategórie C.
3. Súťaž je celoštátna a má postupový charakter.
4. Súťaž je dvojkolová. Postupové kolá sú: a) školské kolo, b) celoštátne kolo.
5. Podmienkou účasti na celoštátnom kole je úspešná účasť v školskom kole.
6. Súťaž sa člení na štyri kategórie:
  - I. kategória - žiaci ZUŠ a ZŠ I. stupeň
  - II. kategória - žiaci ZUŠ a ZŠ II. stupeň
  - III. kategória - žiaci SOŠ a gymnázií
  - IV. kategória - žiaci konzervatórií
7. Súťaž sa uskutočňuje formou súťažných kôl.
8. Súťažné vystúpenia sa uskutočňujú v postupových kolách:
  - a) školské kolá - zúčastňujú sa ich súťažiaci v I., II., III. a IV. kategórii, ktorí v škole prejavia záujem o súťaž,
  - b) celoštátne kolo - zúčastňujú sa ich súťažiaci v I., II., III. a IV. kategórii: víťazi školských kôl (1., 2., 3. miesto).

IV.

Odborné a organizačné zabezpečenie súťaže

1. Úlohou organizátora je propagovať Súťaž na škole a vhodnou motiváciou aktivizovať žiakov. Organizátor školského kola Súťaže sa riadi organizačným poriadkom Súťaže a platnými a účinnými právnymi predpismi.
2. Celoštátne kolo Súťaže metodicky, organizačne, technicky a finančne zabezpečuje organizátor Súťaže. Odbornú stránku celoštátneho kola Súťaže riadi celoštátna odborná komisia.
3. Organizátor celoštátneho kola Súťaže sa riadi organizačným poriadkom súťaže, pokynmi ministerstva, platnou smernicou o súťažiach a platnými a účinnými právnymi predpismi. Spolupracuje s celoštátnou odbornou komisiou a vyhlasovateľom Súťaže.
4. Bez originálu prihlášky, na ktorej nesmie chýbať súhlas, resp. podpis rodiča u žiaka mladšieho ako 18 rokov, pečiatka a podpis riaditeľa školy, sa žiak nemôže zúčastniť vyššieho kola.

V.

Školské kolo súťaže

1. Školské kolo súťaže (ďalej len „ŠKS“) organizačne a finančne zabezpečuje príslušná škola.
2. Riaditeľ školy vytvára priaznivé podmienky na uskutočnenie ŠKS.

3. ŠKS riadi a obsahovo zabezpečuje školská odborná komisia.
4. Školskú odbornú komisiu vymenuje riaditeľ školy.
5. Školská odborná komisia má **minimálne 3 členov**.
6. ŠKS sa v jednotlivých kategóriách uskutočnia **do konca januára príslušného roka**.
7. Po ukončení ŠKS vypracuje predseda školskej odbornej komisie v spolupráci s členmi tejto komisie vyhodnotenie najneskôr **do 2 pracovných dní**, ktoré odovzdá organizátorovi ŠKS.
8. Vyhodnotenie spolu s prihláškami žiakov, ktorí sa umiestnili na **1., 2. a 3. mieste** v I., II., III. a IV. kategórii pošle organizátor ŠKS predsedovi celoštátnej odbornej komisii najneskôr **do 5 pracovných dní** od ukončenia ŠKS emailom a aj poštou.

VI.

Celoštátne kolo súťaže

1. Celoštátne kolo súťaže (ďalej len „CKS“) sa uskutoční **najneskôr do 20. apríla príslušného roka** vo všetkých kategóriách (I., II., III., IV).
2. Do CKS postupujú žiaci, ktorí sa v školskom kole súťaže umiestnili na **1., 2. a 3. mieste** vo všetkých štyroch kategóriách.
3. Organizátor súťaže pozýva všetkých účastníkov CKS najneskôr **7 pracovných dní** pred konaním CKS.
4. Predsedu a členov celoštátnej odbornej komisie súťaže vymenúva a odvoláva generálny riaditeľ sekcie ministerstva príslušnej podľa obsahového zamerania súťaže na základe návrhu organizátora súťaže.
5. Celoštátna odborná komisia má **minimálne 5 členov**.
6. Organizátor súťaže spolupracuje s gestorom súťaže pri obsahovo-metodickom zabezpečení CKS.
7. Organizátor súťaže zabezpečí CKS po organizačnej, personálnej a technickej stránke.
8. Organizátor súťaže zabezpečí občerstvenie pre všetkých účastníkov CKS.
9. Organizátor súťaže zabezpečí kvalitný a nerušený priebeh CKS a tiež preberá zodpovednosť za súťažné podmienky CKS.
10. O spoluprácu pri realizácii CKS môže organizátor požiadať aj ďalšie organizácie.
11. Organizátor súťaže oznámi zúčastneným školám mená víťazov **najneskôr do 5 pracovných dní** od ukončenia CKS.
12. Vyhodnotenie CKS zasiela organizátor súťaže ministerstvu a gestorovi súťaže **najneskôr do 7 pracovných dní** od ukončenia CKS.

VII.

Činnosti odborných komisii

1. Celoštátna odborná komisia súťaže zostaví hodnotiacu správu o priebehu celého ročníka súťaže na základe hodnotiacich správ komisii na nižších úrovniach súťaže. Predseda celoštátnej odbornej komisie pošle ministerstvu a gestorovi súťaže správu o priebehu súťaže **najneskôr do 30. septembra príslušného roka**.

2. Po odbornej stránke súťaž riadia odborné komisie príslušných úrovní v súlade organizačným poriadkom.
3. Členmi školských odborných komisií sú pedagógovia príslušnej školy, ktorá školské kolo súťaže organizuje.
4. Členmi celoštátnej odbornej komisie sú zástupcovia organizátora súťaže, gestora súťaže a vyhlasovateľa súťaže.
5. Členom odborných komisií príslušných úrovní nesmie byť pedagóg, ktorého žiak súťaží v príslušnej kategórii.
6. Funkčné obdobie predsedu a členov odborných komisií príslušných úrovní je **päťročné**.
7. Členstvo v odborných komisiách príslušných úrovní je nezastupiteľné.

VIII.

Súťažné podmienky, zadania, hodnotenie vedomostí a zručností žiakov

1. Účasť v súťaži je dobrovoľná.
2. Súťažiaci si sami vyberajú literárne diela v rómskom jazyku. Môže byť aj preklad literárneho diela do rómskeho jazyka s uvedením autora literárneho diela a autora rómskeho prekladu.
3. Činnosť a príprava žiakov na súťaž prebieha pod vedením pedagógov, ktorí sú počas celej prípravy súťažiacim nápomocní, poskytujú im potrebnú literatúru na výber interpretovaného diela, ako aj odbornú prípravu na umeleckú interpretáciu diela.
4. **Podmienkou účasti jednotlivcov** je predloženie textu prednesu s uvedením autora odborným komisiám príslušných úrovní pred prednesom.
5. Časový limit pre I. a II. kategóriu - umelecký prednes poézie maximálne 5 minút
- umelecký prednes prózy maximálne 6 minút
pre III. kategóriu - umelecký prednes poézie maximálne 6 minút
- umelecký prednes prózy maximálne 8 minút
pre IV. kategóriu - umelecký prednes poézie maximálne 8 minút
- umelecký prednes prózy maximálne 10 minút
6. Súťažiaci prechádza všetkými kolami súťaže s tým istým textom, ktorý predkladá odborným komisiám príslušných úrovní pred prednesom.
7. Súťažiaci je povinný prednášať text naspamäť.
8. Do súťaže nemožno vstúpiť s textom, s ktorým súťažiaci v minulosti v súťaži **Naša rómčina – Amari romaňi čhib** už vystúpil.
9. **Odborná príprava žiakov** na súťaž prebieha v každom školskom roku od začiatku septembra v rámci vyučovacích hodín rómskeho jazyka a literatúry ale aj v rámci iných vyučovacích hodín a v záujmovom útvare v poobedňajších hodinách. Najdôležitejšou úlohou je výber vhodného literárneho textu v rómskom jazyku. Žiaci spoločne s učiteľom vyberajú literárne diela v rómskom jazyku. Môžu vybrať aj rómske preklady literárnych diel, ktoré sú žiakom blízke a ktoré sa im páčia a nadväzujú na ich životnú skúsenosť. Žiaci prostredníctvom nich tak môžu vyjadriť svoje city a myšlienky.
10. **Kritériá hodnotenia súťažiacich:**
  - a) **Dramaturgická príprava súťažiacého**
    - a. vhodnosť výberu textu podľa veku (príslušnej kategórii),

- b. myšlienková a umelecká náročnosť,
- c. správne pochopenie obsahu a zmyslu textu,
- d. rozbor, členenie a úprava textu,
- e. vystihnutie žánrových a štýlových osobitostí textu.

b) Tvorivosť a osobnostný prístup súťažiaceho

- a. schopnosť vnútorného videnia a cítenia súťažiaceho,
- b. schopnosť vytvorenia vzťahu, názoru a postoja k textu,
- c. hlasová a rečová technika súťažiaceho,
- d. originalita a kultivovanosť rečového prejavu a vystupovania,
- e. tvorivá práca s recitátorskými výrazovými prostriedkami,
- f. funkčnosť použitia slovných a mimoslovných prostriedkov,
- g. výstavba, gradácia a pointovanie prednesu,
- h. miera rozumovej a citovej účasti na prednese.

c) Pôsobivosť prednesu súťažiaceho na poslucháča

- a. zacielenosť na poslucháča a kontakt s ním,
- b. presvedčivosť interpretácie,
- c. pôsobenie súťažiaceho ako osobnosti.

11. **Súťaž sa hodnotí** vo všetkých kolách a vo všetkých kategóriách nasledovne:

- a) Dramaturgická príprava súťažiaceho – **5 bodov**
- b) Tvorivosť a osobnostný prístup súťažiaceho – **15 bodov**
- c) Pôsobivosť prednesu súťažiaceho na poslucháča – **10 bodov**

Spolu – 30 bodov

IX.

Identifikačné a kontaktné údaje organizátora súťaže na celoštátnej úrovni

Názov organizátora: Súkromná pedagogická a sociálna akadémia

Sídlo: Požiarnická 1, 040 01 Košice

IČO: 355 652 33

DIČ: 202 206 6200

Kontaktná osoba (riaditeľ): Ing. Alexej Molčanyi

Tel.: 055/7994578

e-mail: Alexej.Molcanyi@iedu.sk

web stránka: www.spark.edupage.sk

X.

Podmienky účasti žiakov v súťaži a rámcový postupový kľúč

1. Podmienkou účasti v celoštátnom kole súťaže je úspešná účasť v školskom kole súťaže.
2. Do celoštátneho kola súťaže postupujú žiaci, ktorí sa v školskom kole súťaže umiestnili na 1., 2. a 3. mieste.

XI.

Podmienky a spôsob zabezpečenia bezpečnosti a ochrany zdravia účastníkov súťaže

1. Počas organizovania všetkých kôl súťaže musí byť dodržaná bezpečnosť a ochrana zdravia všetkých účastníkov súťaže a sprievodných podujatí.
2. Za dodržiavanie bezpečnosti počas súťaže zodpovedá organizátor a pedagógovia poverení organizátorom.
3. Na celoštátne kolo súťaže cestujú žiaci v sprievode pedagóga, ktorého písomne poverí riaditeľ príslušnej školy.
4. Súťažiaci mladší ako 18 rokov potrebujú k účasti vo všetkých kolách súťaže písomný súhlas rodiča alebo zákonného zástupcu.
5. Písomný súhlas rodiča alebo zákonného zástupcu sa uvedie na záväznej prihláške na školské kolo súťaže, ktorá obsahuje všetky údaje o žiakovi a jeho výsledky z jednotlivých kôl súťaže.
6. Organizátori jednotlivých kôl súťaže sú povinní zabezpečiť počas realizácie súťaže a sprievodných podujatí dodržanie platných bezpečnostných predpisov.

XII.

Odborná príprava žiakov na školské kolo súťaže a celoštátne kolo súťaže

1. Účasť žiakov v školskom kole súťaže a celoštátnom kole súťaže je dobrovoľná.
2. Príprava žiakov na súťaž pod vedením pedagógov sa realizuje v rámci vyučovania a v čase mimo vyučovania.
3. Súťaž nadväzuje na vzdelávanie žiakov v základných a stredných školách.
4. Súčasťou súťaže je systematická príprava žiakov na všetkých úrovniach.
5. Príslušné odborné komisie poskytujú pedagógom, ktorí pripravujú žiakov na súťaž odbornú pomoc formou prednášok, seminárov, sústredení a tréningov.
6. Odborné konzultácie poskytuje na základe žiadosti aj Kultúrne združenie občanov rómskej národnosti Košického kraja, n. o.

XIII.

Štruktúra rozpočtu, použitie a postup pri zúčtovaní finančných prostriedkov

1. Súťaž nie je financovaná z rozpočtovej kapitoly ministerstva.
2. Financovanie školského kola súťaže zabezpečuje organizátor, t. j. príslušná škola.
3. Financovanie celoštátneho kola súťaže zabezpečuje organizátor, t. j. Súkromná pedagogická a sociálna akadémia, Požiarnická č. 1, 040 01 Košice.
4. Organizátori jednotlivých kôl súťaží si finančné prostriedky plánujú vo forme návrhu rozpočtu na nasledujúci kalendárny rok, v ktorom sa jednotlivé kolá súťaží uskutočnia.
5. Organizátor môže na ocenenie víťazov získať aj iné dodatočné mimorozpočtové zdroje, čím môže ceny pre víťazov jednotlivých kôl súťaže zvýšiť.
6. Organizátori hradia len výdavky súvisiace s prípravou a organizovaním súťaže a to nasledovne:

- a) organizátor školského kola súťaže môže uhradiť výdavky súvisiace s občerstvením pre účastníkov súťaže, činnosťou školskej odbornej komisie formou odmien za vykonanú prácu a výdavky súvisiace s cenami súťaže,
- b) organizátor školského kola súťaže materiálno-technicky zabezpečí súťaž (miestnosť, technika, kancelárske potreby, tlač materiálov, diplomov a podobne.),
- c) organizátor školského kola súťaže uhradí cestovné náhrady jednému pedagógovi, ktorý sprevádza súťažiaceho/súťažiacich z jednej školy na celoštátne kolo súťaže.
- d) organizátor školského kola súťaže uhradí cestovné náhrady všetkým víťazom školského kola súťaže, ktorí sa zúčastnia celoštátneho kola súťaže,
- e) organizátor celoštátneho kola súťaže môže uhradiť výdavky súvisiace s občerstvením pre účastníkov súťaže, činnosťou celoštátnej odbornej komisie formou odmien za vykonanú prácu a výdavky súvisiace s cenami súťaže,
- f) organizátor celoštátneho kola súťaže materiálno-technicky zabezpečí súťaž (miestnosť, technika, kancelárske potreby, tlač materiálov, diplomov a podobne.),
- g) organizátor celoštátneho kola súťaže uhradí cestovné náhrady všetkým členom celoštátnej odbornej komisie,
- h) organizátori jednotlivých kôl súťaží si vedú účtovnú evidenciu použitých finančných prostriedkov analyticky oddelene od účtovnej evidencie ostatných činností organizácie.

XIV.

Schválenie a účinnosť

1. Tento Organizačný poriadok schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 16. 12. 2022 pod číslom 2022/12488:8-A2200 s účinnosťou od 1. januára 2023.